SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 141. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 25, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го ЛИПНЯ 1992. Ч. 141. РІК XCIX.

У КИЄВІ ВІДБУДЕТЬСЯ СВІТОВИЙ ФОРУМ УКРАЇНЦІВ

Торонто (СКВУ). — Від 21-го до 23-го серпня у Києві відбудеться Світовий Форум Українців. Це буде перше велике зібрання українців з цілого світу. Форум відбудеться з ініціятиви товариства „Україна", „Просвіта", „Українська Родина" і Народного Руху України при тісній співпраці з Президією Секретаріяту СКВУ.

Президент України Леонід Кравчук прийняв ухвалу про проведення форуму і створення Організаційного комітету підготови до цього конґресу. На його засіданнях визначено кількість делеґатів — по 250 осіб із західньої діяспори, зі східньої діяспори і стільки з з областей України і Криму. Готелі у Києві будуть готові прийняти 1,500 осіб. Комітет очікує приїзду учасників форуму 18-20-го серпня, а від'їзд плянується на 25-27-го серпня.

Гості будуть платити за готель і харчування по знижених цінах. Про дату приїзду і рейс літака всі учасники форуму мають повідомити комітет через Товариство „Україна" (факс: 228-0438). Ця інформація необхідна для резервації місць в готелях і зустрічі на летовищі „Бориспіль". Ціни в готелях, на прохання організаторів будуть знижені.

Програма:

21-го серпня - урочисте відкриття форуму в Палаці „Україна", передбачається привітання Президента України, заплянowано три співдоповіді — від України, західньої і східньої дісяпори (по 30 хвилин). Початок пленарних засідань (передбачено по 10 виступів по 10 хвилин) від України, західньої і східньої діяспори.

22 серпня — засідання секцій і „круглих столів" (кожен бажаючий взяти участь в одній з секцій чи „круглих столів" має заявити про це під час реєстрації 20-го серпня). На секціях і за „круглими столами" будуть обговорюватися питання історії і сучасного розвитку України, економічні та соціяльні проблеми, питання освіти, культури, мистецтва, науки, а також бизнесу, торгівлі, формування національної армії та інші питання. На цих засіданнях відбудуться зустрічі з міністрами, відомими державними і громадськими діячами України.

Увечері 22-го серпня всі учасники форуму візьмуть участь в урочистому засіданні в Палаці „Україна", присвяченому першій річниці проголошення державної незалежности України. Відбудеться святочний концерт.

23-го серпня — продовження пленарного засідання, прийняття документів, закриття форуму.

24-го серпня — на Софійській площі відбудеться всенародне віче. Учасники форуму візьмуть участь також в урочистій церемонії відродження Києво-Могилянської Академії. На майданах, вулицях, в палацах Києва відбудуться концерти, вистави в рамках святкувань державної самостійности України.

25-го серпня — передбачена пресконференція і підсумки форуму.

Російські шовіністи є проти незалежної України

Київ. — Київська газета „Молодь України" надрукувала у числі з 11-го червня повідомлення про те, що відомий російський імперіяліст Владімір Жиріновський, лідер Ліберально-демократичної партії, два рази пробував нелеґально продістатися до Севастополя в Криму. Спершу на під'їзді до закритого міста міліціонери і вояки міністерства внутрішніх справ завернули його автомобіль, а потім на станції Верньосадове „зняли" впертого шовініста з електропоїзду.

Проте В. Жиріновський не дуже переживав і охоче давав інтерв'ю та ділився своїми думками з небагаточисленними прихильниками і просто зацікавленими, що припадково опинились поруч з „вождем", — пише у згаданій газеті кореспондент Володимир Притула.

Насамперед В. Жиріновський заявив (він в ранзі адмірла), що коли б був командуючим Чорноморської фльоти то зробив би як панцерник „Потьомкіно", підпорядкував би собі фльоту, зв'язався б з генералом Макашовим, з командуючими військами у Прибалтиці, „розвернув би" фльоту у Чорному морі, „навів ракетні установки на Київ і Москву і поставив ультиматум, щоб провести референдум, щоб народ (навіть не народи), висловився про те, чого він справді хоче". А що народ хоче, лідер ЛДП знає як і відає, що його підтримує 70 відсотків жителів колишнього СССР і тому він впевнений, що мета його партії — створення російської імперії в кордонах 1917 року, буде швидко досягнута, — пише Притула.

Зрештою його партія, продовжує інформувати кореспондент, прихильно ставиться до всього деструктивного: перевороту, заколотів й інших форм анархії, при допомозі яких він плянує очолити владу. „Зрештою, пише Притула, не буду наводити всі його вислови — нічого нового Жиріновський не сказав окрім одного — перестороги, над якою читачі повинні застановитися: де ж ми живемо". За словами Жиріновського, „української держави не було, нема й ніколи не буде". Ось так він прямо перефразував давню російську імперіялістичну настанову царського міністра Валуєва.

Пробувши два дні в соняшному Криму, адмірал лібералів від'їхав на батьківщину. А лишилася порушена проти нього судова справа за проведення в Симферополі несанкціонованого мітинґу. Та ще заява Симферопільського міськвиконкому до Верховної Ради України з проханням не допускати надалі політиканів із сусідніх держав, які дестабілізують ситуацію на півострові. Травкін, Бабурін, Жиріновський і прославлений віцепрезидент Росії Руцькой — цвіт російської політики, пише в кінці своєї статті В. Притула.

Ірак іґнорує рішення ООН

Вашінґтон. — 17 діб чергували інспектори ООН коло будинку міністерства сільського господарства Іраку, але без результатів. Уряд не впустив їх у будинок і не дозволив обшукати його. Згідно з повідомленням інспекторів ООН, у міністерстві сільського господарства сховані документи про створення в Іраку балістичних ракет нового типу.

Як повідомляє аґентство АП, інспектори ООН були змушені зняти облогу з міністерства сільського господарства, побоюючись за своє життя. Ця подія ще більше загострила кризу у відносинах між Багдадом і міжнародною спільнотою. У середу, 22-го липня, представник Білого Дому Марлин Фицвотер сказав, що Адміністрація президента Буша не виключає можливости застосування сили проти Іраку, підкресливши при цьому, що ЗСА і їхні західні союзники для нанесення обмеженого удару з повітря по іракських військових об'єктах не потребують нової резолюції Ради безпеки ООН.

В самому Іраку засоби масової інформації посилили антизахідню пропаґанду і напади на ЗСА. Один із співробітників іракської адміністрації заявив, що „народ має право висловлювати своє незадоволення поведінкою інспекторів ООН, їх спробою проникнути в міністерство". Багдад вважає недоторканість урядових будинків справою принципу і непорушности державного суверенітету.

Іракська урядова газета „Аль Тавра" спробували принизити З'єднані Стейти, заявивши, що „ескаляцією погроз неможливо добитися ніяких позитивних результатів".

Рада безпеки покищо не виступила зі спеціяльним комунікатом у зв'язку з провалом спроби інспекторів ООН обшукати будинок міністерства сільського господарства Іраку.

Дипломати у Вашінґтоні та інших західніх столицях вважають, що західні союзники у найближчі десять днів, максимум два тижні, нанесуть повітряний удар по військових цілях Іраку.

Р. СТРАВС ДОМАГАЄТЬСЯ СХВАЛЕННЯ ЗАКОНУ ПРО ДОПОМОГУ РОСІЇ

Вашінґтон. — Засоби масової інформації повідомляють, що до Вашінґтону з Москви прибув американський амбасадор до Росії Роберт Стравс, колишній керівник Демократичної партії і лідер передвиборчих кампаній демократичних кандидатів та привіз зі собою ще один, може найбільший цвях в домовину президента Джорджа Буша, а саме вимогу, щоб Конґрес ще до президентських виборів схвалив закон про допомогу ЗСА для Росії в сумі 12 більйонів долярів.

Цей вклад Вашінґтону мав би нібито звільнити 24 біл. долярів допомоги для Росії признаних Міжнародним монетарним фондом, Світовим банком реконструкції і відбудови та Европейською спільнотою. Це все дуже добре і заходи амбасадора Р. Стравса є дуже шляхетні, — кажуть коментатори й політичні аналітики, — але якщо З'єднані Стейти Америки погодяться заплатити зі Російську федерацію 12 бл. вкладки до монетарногофонду і в додатку схвалять обіцянку державного секретаря для Ізраїля в сумі 10 біл. долярів то республіканці напевно програють президентські вибори, а президент Джордж Буш потерпить поразку особисто. Деякі коментатори говорять навіть про приховану змову проти Буша ліберальних сил Америки, які за всяку ціну хочуть тим разом „пропхати" у президенти демократичного кандидата Билла Клінтона, який радше підтримує політичну лінію ізоляціонізму, зменшення до мінімуму бюджету оборони ЗСА і використання тих грошей на соціяльні програми внутрішнього порядку і велфери, ставлячи тим самим під загрозу створений великими зусиллями новий світовий мир, який змагає до самостійности усіх народів і пошанування прав людини на усіх континентах.

Щойно історія покаже, яка в цьому була роля амбасадора Р. Стравса, — кажуть політичні спостерігачі, який настирливо домагається більйонової допомоги для Росії, знаючи якою небезпечною і захитаною є внутрішньо-економічна ситуація в Америці і які настрої панують серед виборців, навіть серед республіканців.

Очевидно, Уряд президента Дж. Буша не може вже тепер відмовитися цілковито від допомоги для Росії і „охлапів" для інших країн СНД, але Білий Дім хотів, як показує практика, відтягнути полагодження цієї справи на пізніше, бо під теперішню пору найважливішо справою є президентські вибори, які, як відомо, відбудуться 3-го листопада цього року. Демократи й інші „сили" натомість згідні голосувати вже у Палаті Репрезентантів і Сенаті, де вони мають більшість, за законом допомоги для Москви. Для підтримання цього законопроєкту приїхав з Москви амбасадор Р. Стравс, який переконує законодавців про користь схвалення законопроєкту.

Також Дж. Буш, не маючи іншого виходу працюватиме в напрямі схвалення законопроєкту, хоч велика частина провідних членів Республіканської партії закликають Президента до сповільнення цієї справи, яку можна буде полагодити і після президентських виборів.

Близький Схід, відмова Президента замінити віцепрезидента Д. Квейла, ґарантована позичка для Ізраїля і тепер допомога для Росії, можуть стати початком кінця республіканської Адміністрації, — кажуть чисельні коментатори.

Дж. Бейкер зустрівся з президентом Ливану

Дамаск, Сирія. — У четвер, 23-го липня, державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер зустрівся з ливанським президентом Еліясом Граві. Бейкер — перший високопоставлений американський діяч, який відвідав Ливан від 1983 року. У зв'язку з викраденнями і терористичними нападами на американців, які мали там місце у 1980-их роках, Державний департамент заборонив громадянам ЗСА поїздки у Ливан. Дж. Бейкер відмовився відповідати на запитання, коли Вашінґтон має намір зняти цю заборону.

„Зустріч пройшла дуже добре", — зауважив Бейкер після переговорів з Е. Граві, що тривала коло двох годин при закритих дверях. Державний секретар прибув на ливанський кордон з Дамаску у супроводі кількох джіпів зі сирійськими вояками. На кордоні охорону державного секретаря взяли на себе ливанські вояки.

„Страждання Ливану тривають цілих 16 років, і наша присутність серед нас свідчить про те, що ми покінчили з громадянською війною", — заявив Бейкерові президент Ливану. Аґентство АП нагадує, що Сирія тримає у Ливані 40,000 військовослужбовців, а Ізраїль окупував вузьку прикордонну смугу на півдні, намагаючись захистити свою територію від проникнення терористів з Ливану.

Дж. Бейкер прибув на зустріч з Граві о год. 12:30 по полудні, пообідав з ним і повернувся у Дамаск, звідки вилетів у Савдійську Арабію — останню країну, яку він відвідав під час теперішньої шестиденної поїздки на Близький Схід.

Будучи в Дамаску, Бейкер заяви, що атмосфера на Близькому Сході тепер більш сприятлива для мирного урегулювання. Ніби для ілюстрації того, що до цього урегулювання ще далеко, ізраїльська авіяція за п'ять годин до зустрічі Бейкера і Граві нанесла удар по базі терористів-шіїтів, що знаходиться 55 км від віллі ливанського президента.

О год. 10:45 ранку в Бейруті був вбитий Валід Галед — один з найближчих помічників відомого палестинського терориста Абу Нідаля.

Фестиваль у Філядельфії відзначить роковини незалежности України

Філядельфія. — Український Фестиваль музики, співу й танцю „Гомін України" у Філядельфії відбудеться в п'ятницю, 31-го липня, о год. 8-ій вечора в амфітеатрі Робін Гуд Делл схід у Фермонт парку.

Відзначення двох історичних подій входить у програму цьогорічного фестивалю: перша річниця проголошення Незалежности України і 500-ліття відкриття Америки Х. Колюмбом. У програмі беруть участь високої кляси солісти й ансамблі з України й Америки: Микола Шопша, бас, визначний артист України; 12-членний вокально-інструментальний ансамбль "О'Береги"; ансамбль „Віка"; український танцювальний ансамбль „Лиман".

Комітет сподіється, що філядельфійська громада та гості з околиць засвідчать своєю численною участю в концерті зрозуміння як для тих обох визначних історичних подій, так і свою незмінну любов до рідної пісні, музики і танцю.

Квитки вступу на концерт — вільні, як вияв прихильности до українців міста зі сторони Департаменту розваг Філядельфії, який спонзорує цей фестиваль. Квитки можна набути в українських парафіях, крамницях і організаціях.

Ювілейна Пластова Зустріч наближається

Ню Йорк. (ЮМПЗ-92, ЛО). — Як черговий крок у підготові Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі, що відбудеться від 8-го до 23-го серпня ц.р., члени Проводу зустрічі вже перебрали свої обов'язки від Організаційної комісії. Комендантом ЮМПЗ-92 є Борис Павлюк, а його заступниками Дарія Ковалик, Юрій Савицький і Зеня Брожина.

54 особи сповнятюь різні обов'язки у підготовці і переведенні специфічних програм.

Перед загальною частиною ЮМПЗ в околицях гір Адірондакс та Олбані відбуватимуться окремі спеціялізаційні табори (від мандрівних до канойкарських і кінних). Святочне відкриття офіційної частини ЮМПЗ-92 відбудеться на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" в Іст Четем, Н. Й., в середу, 19-го серпня, о год. 9:30 ранку, а закиття в неділю ранком 23-го серпня. До цієї частини ЮМПЗ включено спортові, музичні і самодіяльні програми та змаги, як і відвідування різних вистав на терені „Вовчої Тропи".

На ЮМПЗ приїжджають пластуни з різних країн — від Австралії до Польщі та України. Деякі пластові курені спонсорують приїзд пластунів з України із своїх куренів, а Головна Пластова Булава та Організаційна комісія ЮМПЗ допомагають у збірці фондів, щоб покрити кошти переїзду пластунів з України та Східньої Европи.

Пластуни і зацікавлені гості можуть звертатися за інформаціями про зустріч до Крайової Пластової Старшини в Ню Йорку на число телефону (212) 475-6960.

К. МОРОЗОВ СКРИТИКУВАВ КОМАНДУВАННЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 22-го липня, міністер оборони України Костянтин Морозов оприлюднив заяву з приводу переходу сторожового корабля Чорноморської фльоти СТР-112 з бортовим числом 815 із Севастополя до Одеси. У документі сказано, що залога корабля змушена була вдатися до несанкціонованих дій через неправомірні дії командування Чорноморської фльоти у відсутності конкретних рішень про фльоту на рівні державних комісій.

Як уже інформовано, корабель залишив порт у Севастополі 21-го липня вранці і його продовж восьми годин переслідували кілька кораблів: ракетний катер „Бєзукорізнєнний", малий протичовновий корабель -93, малий десантний корабель, корабель на повітряних подушках, а також сторожовий корабель „Разітєльний", з якого втікачів обстріляли. Та корабель все ж таки дістався до Одеси і встиг приєднатися до прикордонних кораблів України.

За словами міністра оборони України, ті, хто примушує моряків зберігати мітичну єдність фльоти на чужій землі, „роблять офіцерів, мічманів, старшин та матросів закладниками своїх політичних амбіцій, позбавляють їх елементарних прав, примушують підіймати руку один на одного".

Над особовим складом, який присягнув Україні, продовжив К. Морозов, вчиняються розправи. На землі їх батьків брутально порушуються їхні права і свободи, ґарантовані конституцією і законами України. В такий спосіб командування ЧФ сприяє ескаляції нелеґальних дій. Моряки, керуючись бажанням привернути увагу до своїх проблем, відмовляються підкорятися командуванню Чорноморської фльоти, зокрема адміралові Іґореві Касатонову. Морозов процитував телеграму Касатонова, у якій адмірал заявляє про готовість і надалі „вживати рішучих заходів" проти тих, хто присягає Україні. Назріла загроза конфліктів із застосуванням зброї, заявив К. Морозов, а отже виникла гостра необхідність переглянути свої становища людям, що причетні до питання про ЧФ.

К. Морозов підкреслив, що в Чорноморській фльоті служать люди, більшість з яких — громадяни України. Вони мають конститу-

(Закінчення на стор. 4)

Зустріч тернопільців

Як повідомляє о. д-р Лев Чайка, голова студентства в 1942-44 роках, у Тернополі у неділю, 16-го серпня, почнеться проведення зустрічі українських професорів та студентів української державної гімназії та десятирічок в минулому і сьогодні. У програмі: о год. 10-ій ранку — Благодарна Архиєрейська Служба Божа в українській католицькій катедрі; перша зустріч о год. 12-ій полудня, бенкет — о год. 1-ій. Початкова конференція о год. 1-ій по полудні, а інші зустрічі відбудуться у понеділок та вівторок, 17-18-го серпня. Про місце бенкету і конференції буде оголошено під час Служби Божої.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 21-ГО ЛИПНЯ, керівник китайського уряду Лі Пен, виступаючи на засіданні Державної Ради КНР, повідомив, що за перші 6 місяців ц.р. національний продукт країни збільшився на 10,6 відсотка, обсяг промислового виробництва — на 18.2 відсотка. Таким чином, передбачені п'ятирічним пляном показники економічного зростання на рівні 6 відсотків річно є значно перевершені.

ТЕГРАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ надав почесний докторський ступінь в ділянці політології лідерові Африканського національного конґресу Нельсонові Манделі. Під час зустрічі з іранським духовним провідником аятоллою Алі Гаменеї Мандела заявив, що ніколи не буде спільником західніх держав, оскільки вони, на його думку, підтримували білий уряд Південно-Африканської Республіки.

ПЕКІНСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ до семи років тюремного ув'язнення колишнього члена ЦК компартії Китаю Бао Тона за „контрреволюційну пропаґанду". Бао Тон був одним з тих небагатьох керівних діячів, котрі виступали за лібералізацію внутрішньої політики. Ортодоксальні китайські ідеологи не могли йому подарувати прихильного ставлення до студентів під час відомих подій на площі Тяnaньмень.

В НІЧ З ВІВТІРКА, 21-го липня, на середу в Данії пограбовано будинок-музей всесвітньо відомого дитячого письменника Ганса Хрістіяна Андерсена. Викрадено ориґінали рукописів багатьох казок і особисті речі. Вартість вкраденого оцінюється на суму до 5 міл. данських крон. Пограбування здійснили професійні злодії, поліції не вдається натрапити на їхні сліди.

В АМЕРИЦІ

ЗАЯВЛЯЮЧИ ПУБЛІЧНО, що Уряд президетна Джорджа Буша та Конґрес не є на висоті своїх завдань, щоби успішно розв'язувати складні проблеми, які заіснували в наслідок ліквідації холодної війни, група висококваліфікованих знавців закордонної політики перестерегли ЗСА перед політикою ізоляції та протекціоналізму, бо це було б трагічним для економіки ЗСА та для їх міжнародного престижу. Світ став іншим, але незмінним залишається можливість його сприймання сказав Вінстон Лорд, колишній американський амбасадор до Китаю та теперішній голова 23-членної Комісії спонсорованої Фундацією Карнеґі для міжнародного миру, яка опублікувала свої звіти на пресовій конференції у Вашінґтоні в середу, 22-го липня. Звіти комісії базовані на шестимісячних розмовах між науковцями, колишніми високими державними урядовцями і провідниками міжнародних організацій.

БЕРУЧИ ПІД УВАГУ СВІЙ зменшений бюджет та широко розголошений скандал статевої дискримінації, Департамент морської фльоти у середу, 22-го липня, опублікував пляни про реорганізацію, висліди якої припинили б внутрішні непорозуміння. Згадані пляни розроблялися вже давніше, але таке їх голосне розголошення має на меті показати, що американська морська фльота робить всі заходи, щоби пристосуватися до існування в цьому світі після холодної війни.

АМЕРИКАНСЬКА МІЖПРОСТІРНА ракета „Атлянтіс" буде першою у серії міжпростірних ракет, на палубі якої буде влаштовано обладнання російського виробництва. Згідно з вісткою тижневика „Авіейшен вік енд спейс технолоджі", Крайове управління аеронавтики і дослідження космосу та російські офіційні чинники дійшли до спільного порозуміння в цій справі, тобто встановлення російської з'єднувальної системи на покладі „Атлянтіс", метою якої є допомогти космічним ракетам з'єднуватися в просторі.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до середи, 22-го липня 12,228 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

319,015.35

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Україна очима англійського журналіста

У журналі „Економіст" у Лондоні появилася 15-го червня ц.р. стаття з редакційною приміткою, що це „Від нашого кореспондента у Києві". Хоч від того часу минув понад місяць — ця стаття не втратила на актуальності і не втратив на актуальности момент, як-то навіть прихильний Україні чужинецький журналіст, кореспондент дуже поважного часопису, може помилятися. Помилка не у злій волі, якої нема, і навіть не у знанні історії України, бо кожний совісний чужинецький журналіст вивчає найважливіші факти про дану країну, а в незнанні психіки й останніх переживань чужого народу — у даному випадку народу українського.

Англійський автор ставиться до України і її проблематики дуже прихильно і співчутливо. Він хвалить Леоніда Кравчука, признає йому провідницький формат і хист голови держави та виявляє деяке знання історії України, бо згадує Ярослава Мудрого та його заклик до єдности і згадує аґресію Червоної армії проти України у 1919 році, дармащо перебільшує збройну силу тодішньої Росії. (Автор говорить про 500,000-ну Червону армію, — армія Муравйова й Антонова Овсієнка, які маршували на Київ з півночі і сходу разом нараховували яких 25,000 вояків).

Автор хвалить змагання України до переходу її економіки на вільний ринок. Але журить його, що у державному апараті України є багато вчорашніх комуністів. Його журить, що все урядує той сам Уряд, що не переведено ще загальних виборів до парляменту і що Кравчук мусить інколи розв'язути деякі проблеми декретами. Тому свої міркування закінчує острахом, чи такий стан не доводить до диктатури.

Це правда, що Верховна Рада України була складена ще перед розвалом імперії і перед загином комуністичної системи у колишньому СССР. Але ж ніхто інший, як та Верховна Рада проголосила спершу суверенітет України, потім 24-го серпня 1991 року її незалехність, вирішила перевести референдум і свяґкувала його тріюмфальний вислід. До нас приїздили з України видатніші члени Народного Руху України, які авторитетно з'ясовували політичну й економічну ситуацію в Україні. Англійський автор теж похвально згадує Рух і правильно признає йому історичну заслугу у започаткуванні і переведенні процесу національного відродження в Україні. Але Леонід Кравчук, ставши президентом, вибрав собі помічників з того середовища, яке знав, і призначав на різні становища тих, яких знав. По нинішній день існує в Україні проблема відповідних людей для будови українського державного апарату в усіх ресортах. Є багато щирих українських патріотів, особливо гурт колишніх політичних в'язнів, — є обмаль таких патріотів здатних до адміністраційної служби, до пошти, залізниці, до поліції, до митної сторожі. Тому у тих різних ресортах є люди, які „переставилися" на людей льояльних до української державної влади і є ще багато таких, які не всилі зрозуміти радикально зміненої історичної ситуації. Кого з діячів Руху було спитати — чому не переводиться виборів до Парляменту — всі без вийнятку відповідали, що „ще не час": теперішні вибори відтягли б увагу влади і всього суспільства від праці над актуальними справами, могли б відкрити поле для демагогічної передвиборчої аґітації та занархізувати відносини.

Ми, українці у діяспорі, які маємо тісний духовий зв'язок з Україною з явищем масових відвідин України, все ще не орієнтуємося у подробицях. Не дивно, що найприхильніший нам чужинецький кореспондент із Західньої Европи чи Америки — дивиться очима, які бачать тільки поверхню. Адже це тільки вісім місяців від референдуму з грудня минулого року! Україна все ще є у системі рубля і тільки на дорозі до своєї валюти. Пересічна українська людина все ще не свідома правдивої рідної історії, бо її кормили брехнею. Школи потребують підручників, на вулицях Києва лунає російська мова; бо десятками років силою втискали її в уста народу і ще несповна 20 літ тому небезпечно було голосно прилюдно говорити рідною мовою.

Що може чужинець знати про жах атмосфери і щоденного життя при всесилі Чека — НКВД — КҐБ? Треба часу, праці і якнайменше критики.

Микола Руденко

РАЗ НА ТИСЯЧУ РОКІВ

III

Совєтська промисловість майже нічого не виробляла для народу — 40 відс. її потужностей належало військовому комплексові, не менше 20 відс. (а, може, й значно більше) — тяжкому машинобудуванню, котре існує заради того, аби заводи будували заводи. Для чого? Відповіді ніхто не знав. Усе це поглинає вугілля, руду, нафту, газ та безмір людської праці, а діє мимо суто людських потреб. То яке ж лихо в тому, що ці заводи сьогодні спиняються? Тільки одне: люди втрачають робочі місця, виникає загроза масового безробіття. Але щоб це лихо перестало бути надто страшним, треба негайно відродити сільське господарство, аби годувати народ — і тих хто має працю, і тих, хто її не має. Це й буде справжня економічна реформа. А безплідні маніпулювання фінансовими категоріями до реформи взагалі не належать. На жаль, саме цим сьогодні займаються економісти СНД — починаючи від Гайдара й завершуючи В. Лановим.

Я не знаю, кому саме належала думка відпустити ціни на зерно нового врожаю, але, на відміну від Росії, це зроблено в Україні. Так, зроблено! Щоправда, зроблено тихо, скромно — навіть важко зрозуміти, звідки це взялося. Найпевніше, це зробив той самий Уряд, відставки якого вимагала опозиція, і той самий президент Л. Кравчук, якого нині розпинають за звільнення з посади віцепрем'єра й міністра економіки В. Ланового. Віднині (вперше після колективізації) сільське господарство в Україні перестане бути збитковим. А чи піде цим шляхом уряд Б. Єльцина? Поки що невідомо. Та якщо він не стане на цей єдино плідний шлях, на нього чекає неминуча катастрофа.

Сьогодні тонна сильної пшениці в Україні коштуватиме близько 15,000 купонів: Це саме ті ціни, яких вимагають кубанці. Безумовно, вони взяли приклад з України, бо й самі, по суті, є українцями.

Низькі сорти збіжжя купуватимуться дешевше — і тут можна почути нарікання. Але держава призначає високу ціну за те зерно, яке їй потрібне для випікання високоякісного хліба й макаронних виробів. У загальному врожаї це порівняно невеликий відсоток. Усе інше збіжжя селянство має реалізувати поза державою. Як бачимо, підхід цілком ринковий і безумовно, вищою мірою компетентний. Цю компетентність не можна замінити патріотичною риторикою — вона, компетентність, або є, або її немає. Так само як вітаміни в організмі не можна замінити сіллю, безперервно повторюючи біблійне: „Ми є сіль землі".

Між іншим, наші купони на грошовому ринку стали дешевші від російського карбованця — і це дало привід московській пропаґанді для недобрих віщувань щодо української економіки. Насправді ж причина цього явища доволі проста: до нової української валюти лишилося півтора місяця, а її впровадження пов'язане з грошовою реформою. Цілком вірогідно, що одна гривна куштуватиме 10 купонів. Так завжди проводилися грошові реформи, так вони сьогодні проводяться в країнах Прибалтики. Який же сенс тримати купонну ерзац-валюту? Її намагаються збути.

Але ж повернімося до відпущення цін на зерно, бо тільки цей крок Уряду можна вважати початком економічної реформи — все інше є суєтою суєт. Якщо міряти купонами, то ціна хлібини в українському маґазині виросте до 24 купонів. Неймовірно дорого, хоч і дешевше від російської хлібини в разі задоволення кубанських вимог. І все ж через це належить пройти, бо тут справді знайдено яблучко цінової мішені.

Я виклав ці закони економіки (і водночас природи) в „Економічних монологах". Їх сімнадцять років тому, активно читали в московському та українському самвидаві. Вони є головним мотивом судового вироку, за яким мене було засуджено на 12 років неволі. Вони, „Економічні монологи", 14 років тому надруковані в ЗСА, але все ще не вийшли в Україні через паперову кризу.

А проте мій „Шлях до хаосу", — де ці закони природи також детально викладені, були надруковані в кількох числах багатотиражного журналу „Украї-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні України

Тепер, коли українці з діяспори літом сотнями відвідують Україну та, вернувшись на Захід, розповідають свої враження у кожного є свій погляд, своя думка і свої враження. Можливе, що ці враження не лише це, що залишилося у зіницях і проходить немов кольорове відео ще раз і ще раз перед очима, але також настрої, почування та зустрічі зі земляками. Все це щойно разом зібране впливає на загальне почування, яке залишається кожному із відвідин України. В одних — це беззастережне захоплення — звичайно притаманне для тих, хто відвідує Україну вперше, в інших спокійний погляд туриста, а ще в інших причина до песимізму, що викликає у нього порівняння із відвідинами перед роком чи двома.

Не бракує також загального враження із України, яке спирається на тому, що людина хоче бачити або у що вірити, та в такому випадку воно також суб'єктивне.

І тому так часто тепер, коли прислуховуєтеся до розповідей про переживання на батьківщині, вони такі діяметрально різні на стільки у них відбивається власних переживань, власних думок і власних картин із того кольорового відео, якому на ім'я „подорож в Україну".

А втім, здається, що це відео зміняється картинами дослівно щодекілька місяців. Деякі із картин немов втратили свою барвистість, як ті десятки синьожовтих прапорів, що чомусь за останні місяці стали бліді, бліді (як виясюнють наші земляки, це тому, що всі прапори для молодої української держави замовляється в Кореї). Інші знову стануmи аж надто різкі так, що від них аж болять очі, а раніше їх ледве можна було добачити.

Багато також у цих враженнях, що так контрасно відрізняються одні від одних, залежить від того, де перебувавають українські відвідувачі і що спонукало їх до цієї поїздки літом 1992 року. Відвідини родини перетворюються звичайно, у майже безперервне прийняття, а коли родина велика тоді приходиться засідати до трьох чи навіть чотирьох пирів денно і розпочинати їх вже при сніданку горілочкою. Часом ці прийняття незвичайно теплі і сердечні, а часом розчаровують гостей і такі безпосередні зустрічі мусять мати вплив на загальний настрій, з яким подорожні повертаються.

Місце перебування також має велике значення, як і те, чи доводиться сидіти за заставленим столом — чи стояти годину за хлібом. Різницю між Львовом і Києвом сьогодні кожен бачить та кожен її по своєму коментує, що й говорити про окремі області, малі містечка чи українське село.

Здається, може найбільше холодно та об'єктивно оцінюють Україну сьогодні наші діти із середньої школи чи перших років коледжу. У них не відіграє ролі някий емоційний чинник, вони не плачуть ані в Каневі, ані у Святоюрському соборі, а обсервують все, що бачать та чують, як справжні туристи. І так кожен із нас привозить зі собою назад „свою Україну". А все ж є цього літа певна частина не так почувань і вражень, а фактів, які всі мусять потвердити і які повторяються у всіх розповідях. Їх бистрий слухач зуміє висловити та зробити власні висновки.

О-КА

Юрій Р. Рибак

АЗІЯТСЬКИЙ УСПІХ ТА МУРИНСЬКА НЕВДАЧА

Час робить своє. За останніх сорок років обличчя Америки змінилось. У містах побудовано нові високі бюрові будинки із концентрацією на інформативно-процесну індустрію, де переважають професіоналісти та службовці. Зникають у поважній кількості фабричні споруди з виробництвом та комерцією, що було хлібом насущним, головно робітничої верстви. Пересунувся теж демографічний сектор, бо біле населення середньої верстви забажало вийти на свіже повітря та поселитись у підміських околицях. Їхнє ж мешкання зайняла нова іміґрація з Азії або латиноеспанських країн... Зникли колись пристойно втримані доми, бо їх занедбано і зрівняно відтак зі землею. Залишились лише зарослі площі, що їх засмічують різні невжиткові речі...

Усе ж таки, можна б сказати, одна етнічна група майже у цілості (крім багачів) задержала льояльність до міста і залишались на місці. Вона ж завдяки добродійній фінансовій підтримці Уряду забезпечила собі життя і харч і перебуває в окремо побудованих для себе житлових приміщеннях. Знову ж ті, хто мешкає „приватно" не витримує фінансово, щоб платити „солені ренти"; а тоді збільшується число тих, хто живе і спить на вулиці... І тут — муринські доми у жалюгідному стані, розпаношилось безробіття, а життя — під загрозою злочинности та наркоманії. Тому і не диво, що муринська еліта, яка опанувала міську адміністрацію багатьох великих міст жаліється, що дискримінація та брак праці причиняються до — бездіяльности, серед незаможних муринів, які, використовуючи привілей допомоги, нидіють морально. Це віддзеркалюється у розбитті або неіснуванні родинного життя і вдержанні дисципліни як теж у незакінченні основної освіти.

У муринських дільницях, що світять економічною пусткою, з'являються азіятські іміґранти, головно корейці, та творять бизнесові одиниці, дають працю іншим, притому наповнюючи свій гаманець... Виглядає, що це могли були зробити теж самі мурини та, на жаль, їхні задуми та пляни у більшості кінчались невдачею.

У чому же скривається трюк азіятського бизнесового успіху? Це можна б пояснити коротко так: „У настанові і пошані до праці — на канві прихильного родинного підсоння". Азіятський іміґрант, незалежно від позему своєї освіти, залишився вірний традиції приватника, вдержуючи тісні зв'язки зі свояками та земляками іміґрантами, які часто помічні у фінансуванні підприємства. Слід завважити, що азіяти створили свій власний ринок і в його рамках мають змогу перехитрити дискримінацію, наймаючи на працю своїх людей. До цього у суто родинному характері підприємства члени великої родини радо годяться працювати навіть без винагороди головно у початковій стадії розвою бизнесу. Родини іміґрантів спів працюють у ділянці, коли бизнес ставить перші кроки. Коли скажімо заходить фінансова потреба вони роз ділюють між себе плачення ренти чи морґеджу, ба навіть на випадок безробіття забезпечують існування іншим членам родини. Коли ж взяти справу кредиту, поради чи заступництва азіятське підприємство може рахувати на підтримку загальних етнічних зв'язків. Ощадність, довгі години тяжкої праці з безперервною реінвестицією зиску — це основне в існуванні та успішньому менеджементі. Виглядає, що почуття позитивного успіху, яке глибоко вкоренилось у ментальність власників випливає з їхньої підготови до життя. Ще з дитинства впоювано їм, що попри освіту конечно виробити в собі почуття відповідальности за дію і завжди стреміти до осягнення наміченої мети.

У країні нового поселення молодь Азії іде слідами традиції батьків. Це виявляється у постійно вищих осягах у школі, ніж інших студентських груп. І ось один курйоз. Як дуже здивувались американські вчителі, коли завважили, що чим більше азіятські студенти говорили по-англійськи вдома, тим слабші були їхні поступи в науці. (?!) Студенти мають успіх, бо більше часу і уваги присвячують студіям вдома, а чим більша родина тим кращі висліди, бо одні одним допомагають. Це типове явище якраз для азіятського середовища. І ще одне: батьки піддержують серйозність студій і буває, що навіть відраджують „ранткування" (dating") чи інші розваги, бо, мовляв, наука перша, а все інше прийде у слушний час.

Соціологи вважають, що етика Конфуція є динамічним фактором у азіятському світогляді. Конфуцій був китайським філософом у V ст. до Христа; ідеї поширились на Корею, Японію та В'єтнам. Людей заохочується до праці для чести не лише родини, але і особистої. Великий натиск кладеться, скажімо, на відданість одиниці до батьків, родини та приятелів, шанування предків і вдержання справедливости та миру.

Економічну ситуацію муринських бизнесменів щодо підтримки муринами так схарактеризував відомий журналіст Тоні Бравн: „Китайці помагають китайцям, корейці помагають корейцям, кубинці помагають кубинцям, одначе мурини помагають кожному іншому. Ми (мурини) провадимо найбільш успішний бизнесовий бойкот в історії — проти самих себе".

Думаємо, що останні авантюрницькі події у Лос Анджелесі — це внаслідок цього, що ці, що нічого не мають заздростям цим, — що тяжкою працею здобули майно. Триста років тому англійський поет і драматург Віліям Девенант писав: „Всяку заздрість треба придушити на самому її початку, бо інакше час швидко зробить її доволі сильною, щоб побороти правду".

Дарія Рихтицька

Бандура

Бандуро наша
Ти нам віками грала,
І в час неволі сили додавала
І народ наш зі сну будила
Ти в бій за батьківщину козаків водила!
Любовним шепотом дівчини
Грайливим усміхом дитини
Риданням матері за сином,
Тихою молитвою черниці,
Брязкотом шаблі, і рушниці
Євшан-зіллям розцвітала,
Бандуро наша чарівнице.
В твоїх акордах тремтить
Душа народу мого!

Володимир Жила

ВАРТІСНИЙ ВНЕСОК У ФОНД ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ігор Качуровський, „Золота галузка", Антологія іберійської та іберoамериканської поезії, Видавництво Юліяна Середяка, Буенос Айрес—Мюнхен, 1991, сторінок 108.

Кілька місяців тому у Видавництві Юліяна Середяка в Буенос Айресі, Арґентина, вийшла в світ антологія іберійської та іберoамериканської поезії, „Золота галузка, що її уклав відомий поет і письменник Ігор Качуровський. Заголовок антології „Золота галузка" звучить наскрізь поетично. Його взято з сонета поета і прозаїка Хуана Рамона Хіменеса (1881—1958), який 1956 року був нагороджений премією Нобеля. Перші чотири рядки цього сонета дуже характерні для цілости антології. Вони віддзеркалюють її красу та характер:

Болюча гілка із осіннім листом —
Обернена на сонці в самоцвіт.
А хмари вкрадуть сонце, й смуток віт
Стає убогим, пилявим, нечистим.

У ній понад вісімдесят віршів еспанських, каталонських, портуґальських і латиноамериканських поетів різних століть. Антологія відкривається уривками з відомої еспанської героїчної епопеї „Пісня про мого Сіда" (бл. 1140) невідомого автора. Уривки пісні вміло перекладені розміром ориґіналу (чотириакцентний тонічний вірш із цезурою) з дотриманням його фонічних особливостей.

У книзі тут же представлено творчість Хосе Асунсіона Сільви (1865—1896) — геніяльного колюмбійського поета, одного з перших модерністів латиноамериканської літератури. Більша частина його рукописів загинула з кораблем, який затонув. „Загибель рукописів і смерть Ельвіри, сестри й коханки поета, — пише І. Качуровський, — привели до самогубства Сільви". Його поезія „Нюктюрн" присвячена пам'яті Ельвіри. Своєю поетичною формою, вона правдоподібно — єдиний у світовій літературі випадок вільного (різностопового) пеона третього. У ній І. Качуровський виявив досвід у галузі перекладу, зокрема в передачі її словесного багатства та в дотриманні розміру ориґіналу:

Нині сам я,
сам-душею,
повний горем понадмірним і агонії і смерти, —
бо між нами час і віддаль,
...і пішли дві тіні поруч,
тіні поруч...
О, ці тіні нерозлучні!
О, ці тіні душ померлих,
що єднаються до купи
з тінню тіла,
що одна шукають одну
в ночі смутку і печалі...

Перекласти цю поезію напевно не було легко, бо річ у тут не так в техніці, як у правильній передачі її характеру і задушевности.

Численні труднощі очікували перекладача і в перекладах поезій Рубена Даріо (1867—1916). Його справжнє ім'я Рубен Ґарсія Сарміенто. Він нікараґуанський поет, якого вважають одним з найбільших поетів Латинської Америки. І. Качуровський переклав його чотири поезії: „Метампсихоза", „Сонатіна", (скорочено), „Леда" й „Фатальне". Нам особливо припала до вподоби „Сонатіна" (писана силаботонічним розміром: чотиристоповий анапест) і „Леда" (чотиристоповий амфібрахій).

Ах, сердешна царівна! Хоче чайкою стати,
На прудких її крилах попід небом літати,
Загубитися в вітрі, серед гуркоту хвиль!
Майським віршем — лілеї привітати цвітіння
І по сходах сліпучих осяйного проміння
Аж до самого сонця прямувати відціль.
„Сонатіна"

Вибираючи між „точністю" і „вірністю" духові цієї поезії, І. Качуровський надає перевагу вірності, щоб уникнути небезпеки буквальности, або, як кажуть у нас, буквалізму.

Амадо Нерво (1870—1919), мехіканський поет-містик, близький друк Рубена Даріо, відомий також як один з найвидатніших латиноамериканських поетів. Його творчість, до речі, є широко заступлена в антології. На окреме відзначення заслуговує переклад його поезії „Отченаш" (за душу короля Людвіґа Баварського):

Дивних прагнень сердешний королю.
Як ніхто не відчув твого болю
І безсоння в неповні часи, —
Трапив ти лікарям у неволю.
Отче наш, що на небі єси...

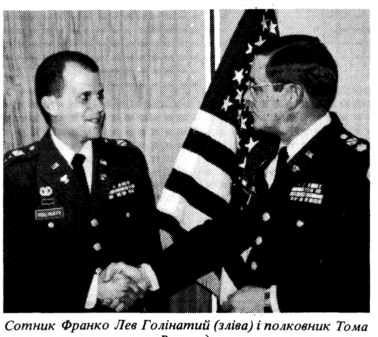
(Закінчення на стор. 3)

Ф. Л. Голінатий — сотник Американської армії

На весні 1992 року, під час військової церемонії у Форт Лі, Вірджінія, поручник Франко Лев Голінатий був підвищений до ранґи сотника. Ф. Л. Голінатий, син Миколи і Маріон Голінатих, почав військову кар'єру у травні 1987 року і рівночасно з успішним закінченням університетських студій одержав ранґу підпоручника. У жовтні 1987 року Франко почав активну військову службу.

Восени 1989 року він одержав ранґу поручника і взимі того ж року брав участь у військових акціях в Панамі.

В серпні минулого року Ф. Голінатий повернувся з однорічного перебування в Савдійській Арабії, де брав активну участь у визволенні Кувайту. За зразкове виконання своїх обов'язків Франко Голінатий був нагороджений медалею „Бронзова зірка".

Сотник Франко Лев Голінатий (зліва) і полковник Тома Рексрод.

„Ф.Л. Голінатий є визначним старшиною, і ми всі можемо бути горді за його досягнення," — сказав предсідник церемонії полковник Тома Рексрод. Сотник Голінатий у серпні цього року розпочне 5-місячний вищий старшинський вишкіл, а опісля перейде на нове військове призначення.

Ф. Л. Голінатий є членом 27-го Відділу УНС.

Н.Н.

Раз на...

(Закінчення зі стор. 2)

на". Та й Америка сьогодні не вельми далеко. Хочеться вірити, що моя праця якось вплинула на справді історичне рішення українського Уряду. Так чи інак, але ніхто раніше не давав аналогічних порад. Моїми консультантами, як і сказано в „Економічних монологах", під час писання цієї праці були А. Сахаров та П. Григоренко. Отже утвердження пріоритету в даному разі не є моєю особистою справою. Та проте я не збираюся присвячувати багато зусиль утвердженню самоочевидности — обмежуся даною статтею. Іще в ранньому дитинстві ми, замурзані філософи, любили повторювати: Бог все одно зведе на правду. Хіба цього не досить?

Прошу читача не думати, що пропаґуючи високі ціни на хліб, я лишаюся байдужим до найперших потреб тих українських громадян, які неспроможні звести кінці з кінцями. Таких багато, дуже багато. Мабуть, саме тому автори реформи в даному варіянті не виступили наперед, як це робив Лановий — тут треба чекати не слави, а людських проклять. І все ж я добре знаю, що це і є саме те вушко біблійної голки, через яке належить пройти нашому верблюдові. А не зуміє пройти — кінець усім нашим сподіванням! Та якщо пройде, відразу ж розпочнуться полегшення. Ціни на продукти харчування падатимуть вже не з волі держави, як це було раніше, а згідно з ринковою коньюнктурою.

Адже ж тут усе просто: ми не купуємо чогось іншого, окрім продуктів харчування, якщо засинаємо й прокидаємося голодні. Це робить зрозумілим, чому реформу належить розпочинати не з інших галузей економіки, а з сільського господарства. Інакше, вибиваючись із сил, ми будемо крутити руками наш економічний перпетуум мобіле й затято переконувати світ, що він діє самотужки.

А проте я чую заспокійливі голоси з телевізора: хліб не буде надто дорогим, бо він наш, український — не куплений поза океаном за валюту. Хотів би прокоментувати ці запевнення, та покищо не можу. В цьому разі, мабуть, слід покладати надії на багатий врожай цього року — тобто на волю Божу. Справді ж бо, не може бути надто дорогим те, чого всім доста. Треба тільки скоротити вивіз продуктів харчування за межі України — тимчасово, звичайно. Принаймні доти, доки власний народ наїсться хліба. А він іще не наївся — в нього виривали кусень хліба тоді, коли він намагався піднести його до рота. Ринок збуту сільсько-господарських продуктів від нас не втече — ми приречені жити поряд Росії.

А в серці тріпочуться слова: те, що діється нині на моїй батьківщині, можливе раз на тисячу років. Та й не кожне тисячоліття здатна народжуватися така держава, якою є наша самостійна Україна. І вже зовсім не можна уявити її народження безкровним. А воно ж таки сталося! Як сталося й те, що в перший рік нашої самостійности на радість народові українському Бог подарував багатий урожай. Хіба ж це не диво святе?

Ансамбль „Обереги"

Після перших проблемних десятиріч української еміґрації в ЗСА і Канаді прийшли спокійніші часи, коли ця ж еміґрація дожила до кращих умов американського добробуту, завойовує собі все нові й нові позиції в соціяльному житті прибраних країн.

Матеріяльний добробут, більш забезпечене становище, спокійніше життя приводять до того, що на денний порядок стали висуватися різного роду культурні проблеми. Продовжує розвиватися українське мистецтво, музика. Тепер, після проголошення самостійности і незалежности України, різні мистецькі ансамблі все частіше відвідують тут своїх братів з невмирущою нашою піснею.

Загостив до нас український фолкльорний ансамбль „Обереги" під мистецьким керівництвом Мирона Гамали, на запрошення УБСоюзу, до участи у фестивалі, що відбувається щорічно на „Верховині" у Ґлен Спей, Н. Й.

Напередодні фестивалю, 4-го липня, в День Незалежности Америки, ансамбль, з участю оркестри та співаків-солістів, виступив з програмою народної пісні.

До піднесення якости програми та її мистецького виконання причинилися у великій мірі солісти Микола Олексишин, баритон, та Любов Венглерович, сопрано, бандуристка ансамблю.

Дбайливо уложена програма концерту була скрізь опанована, глибоко пережита та виконана майстерно. Прикмети голосу солістів — це широкий діяпазон, гарне, шляхетне забарвлення та непересічна інтонація. Співають солісти у супроводі оркестри та бандури.

Признання за програму належить її мистецькому керівникові Миронові Гамалі.

Ніхто сьогодні не сперечається, що наша музика є одним з найцінніших наших культурних надбань. При видатних музичних здібностях нашого народу, при надзвичайно багатій скарбниці нашої народної музики, відіграла і відіграє вона велику ролю в нашому культурному житті. Ця позиція української музики і накладає на нас усіх, що шанують нашу культуру, обов'язок ставитися з пошаною до української музики, як до чинника великої ваги і вартости. Воно рівнож стосується і творців, композиторів.

Український фолкльорний ансамбль „Обереги" приїздить до нас зі Львова, щоб своїм мистецьким виконанням української невмирущої пісні розбудити приспані серця всіх українців, що проживають далеко поза межами рідної землі.

Дальші виступи ансамблю — в неділю, 26-го липня, у Виппані, Н. Дж., в год. 11:30 та того ж дня в Пассейку, Н. Дж., в год. 4:30 по полудні.

о. диякон М. Добош

СПИСОК ПОЖЕРТВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

за час від 6-го серпня 1991 р. до 20-го липня 1992 р.

20,000 дол. — Ольга і д-р Климентій Рогозинський;
15,000 — Марія Гладка на НТШ у Львові, з цього 10,000 у пам'ять бл. п. мужа інж. Ореста Гладкого;
15,000 дол. — Олена й інж. Іван Панчак, з цеї суми 5,000 дол. призначено на допомогу Українському Технічно-Господарському Інститутові (УТГІ) у Мюнхені;
10,150 дол. — Анна і мґр Володимир Рак;
10,000 дол. — Іван Галавей із його завіщання;
2,000 дол. — Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку;
1,100 дол. — Станислава Пеленська-Береза, на видання у пошану брата Ю. Пеленського;
1,000 — д-р Любомир Романків;
1,000 дол. — інж. Володимр і Стефанія Сливоцькі;
500 дол. — Стефанія і Осип Порайко;
500 дол. — Зіна М. Таран у пам'ять мужа Олекси;
350 дол. — д-р Лариса і д-р Любомир Онишкевич;
300 дол. — Рома й інж. Ігор Гайда;
246 дол. — Український Громадський Комітет у Ст. Пітерсбурґ — Фльорида;
545 дол. — У пам'ять бл. п. проф. Василя Лева пожертви склали: 300 дол. — д-р Теофіль Артимович; по 25 дол. — Володимир Дигдало, Марія й Ігор Зубрицький, Надія Йовик, Володимир Кух, Віра Бабій-Мотика, Марія й Омелян Омецінський, Стефанія Степанюк, Александра М. Ткач, Дарія Турянська; 20 дол. Богдан Котис;
200 дол. — полк. Іван і Ноґа Ґ. Карк;
150 дол. — д-р Марія Савдик;
150 дол. — Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Балтиморі;
110 дол. — д-р Роман Смик;
по 100 дол. — Христина Блазенко, Лариса і проф. Олекса Біланюк, Ірина А. Букоемська, Борис Галаган, Зірка і Микола Галів, Адріян А. Долинський, д-р Василь Калинович, Марія Каплиста, Надія і Степан Костик, д-р Любомира й Ігор Коцур, Ярослав Матковський із збірки під час похорону Марії Матковської, Любомира Пежанська у пам'ять сестри д-р Ольги Мриц, Любов і д-р Мирослав Прокоп, Марія і Богдан Робак, д-р Юрій Руденський, Марія С. Рудницька, д-р Олег Слюсар у пам'ять Лідії Савойко, Василь Сосяк з дружиною, д-р Олександер Стрільбицький у пам'ять д-ра Богдана Масика, що загинув трагічною смертю 2-го грудня 1991 року, д-р Олександер Стрільбицький у пам'ять батьків, Тамара і д-р Степан Тимків, Дарія і д-р Олександер Якубович, д-р Оксана Фольварків, Мирослава і Михайло Чайківський, Український Громадський Комітет в Льорейні — Огайо,, Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Гартфорді;
75 дол. — д-р Марія Мацюрак;
по 50 дол. — Анна і д-р Роман Алиськевич, Урсуля й інж. Остап Балабан, інж. Ярослав Бігун з дружиною, Катерина і Володимир Воловодюк, д-р Ігор А. Ґалярник, Юрій Д. Галушинський, д-р Богдан Гординський, д-р Мирослав Грушка, д-р Павло Джуль з дружиною, Корнель Дзюба, Юліян Залізняк, інж. Іван Жук, Євгенія і інж. Євген Івашків, Олена Костюк, Юрій Кравець, З. М. Крамарчук, Ярослав Мігайчук, Ольга і д-р Роман Мороз, Оксана і д-р Леонід Мостович, Рут і д-р Мирон Новосад, Христина і Юрій Навроцький, Любов і Маркіян Онуферко, д-р Ярослав Панчук з дружиною, Валентина й інж. Леонід Пахолюк, Адвентина Животенко-Пянкоф, Микола Прегар, Наталія Пуйда у пам'ять мужа Михайла, Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Нюарку, д-р Степан Стецура, Стефанія і д-р Іван Сєрант, Оксана і д-р Ґеральд Сидорак, Марія і мґр Степан Хемич, Надія і д-р Володимир Шкільник;
по 40 дол. — Сильвестер Костик, проф. Григорій Костюк, Орест Небеш з дружиною, Володимир Прокопів;
по 30 дол. — Наталія і д-р Богдан Коваль, Олександер Леськів з дружиною, Олена Несіна, Дионізія і Микола Ненадкевич, Марія Савицька;
по 25 дол. — Марія Андрусяк, Любомира Артимишин, Лідія Балабан, Зеновія і д-р Володимир Бровінс, д-р Микола Войтович, д-р Василь Галич , Володимир Гановський з дружиною, Роксана Громик, Роман Домбчевський з дружиною, Марія Душник, Андрій Дзедзик, Галина Єфремова, Володимир Залуцький, Нестор Когут, Ігор Козак з дружиною, Любомира Костечко, д-р Дмитро Коструб'як з дружиною, Іванна і Ярослав Клим, Ірина і Леонід Кушнір, д-р Микола Кушніренко, д-р Олександер Лужницький з дружиною, Наталія Мітрінґа, Тамара і д-р Богдан Мриц, д-р Андрій Олеарчик, Володимир Оренчук, Дмитро Павлишин, Олена й інж. Іван Панчак, Леся Понятишин, інж. Ярослав Пришляк, д-р Володимир Пушкар, Микола Стасів, Іван Стасюк з дружиною, о. Микола Степаненко, Андрій Стецюк з дружиною, Анастазія Сочинська, Лідія Тарнавська, Богдан Томків з дружиною, Галина Тимочко, Вячеслав Цетенко, Михайло Цегельський, Лев М. Чировський, Ольга і Ярослав Чипак, Юрій Храневич, д-р А. Школьник, Орест Р. Щеснюк, Іванна і д-р Михайло Яцух;
по 20 дол. — Михайло Біда, Микола Бодель, Володимир Волчук з дружиною, Ярослав Ґелета, Надія й інж. Степан Ґоляш, Юліян Крижанівський з дружиною, Петро Лещишин, д-р Іван Макаревич, Петро Марченко з дружиною, Мотря Мілянич, д-р Дарія Миндюк, О. Мицанка Любомира Огаренко, інж. Богдан Пашковський, Борис Раковський, о. Юрій Рекучий, Іван Скіра, Юрій Свищук, Володимир Сорочак (Моцарт Інк.), Ксеня Старосольська, С. Б. Трофименко, Ірина Шпетко, Марія Харамбура, Мирон Яросевич з дружиною;
по 15 дол. — Семен Гасяк, Теодор Дончевський, д-р Орест В. Лоґінський, Роман А. Мельник з дружиною, д-р Микола Палій, Мирон Федорів, Іван Цьолко;
12 дол — Юліян Бачинський;
по 10 дол. — Ольга Антохій, проф. Володимир Барагура, д-р Стефанія і д-р Роман Барановський, Ярослав Бандура з дружиною, Михайло Біда, Петро Бойчук, Борис Ілля, Михайло Бохно, Андрея Бульба, д-р Олег Волянський, Осип Войтович, Юрій Ганас, Катерина Довбенко, Ольга Дядинюк, Валентина Єрмоленко, Роман Запутович, Василь Іванців, Мирослав Климко, Микола Корінець, Володимир Корінь, Володимир Кручовий з дружиною, Іва Лісікевич, Володимир Луков, Дмитро Лясевич, Василь Надраґа, Юрій А. Німилович, Ярослав Петрущак, інж. Роман Раковський, Микола Ромах, д-р Теодозій Самотулка, Степан Сідлярчук, Роман Трешньовський з дружиною, Богдан Ціропалович, Микола Черевайко, Іван Черешня, Осип Човник, Стефанія і Микола Чорний, Олексій Шевченко,, Василь Шийка, Степан Ярема;
по 5 дол. — Василь Багрій, Володимир Дитиняк, Борис П. Дурбак, Лариса Журавель, Михайло Попович, Роман Циган.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА почувається до милого обов'язку і висловлює щиру подяку всім щедрим вельмишановним і дорогим жертводавцям, у першу чергу за пам'ять про товариство, зрозуміння його вагомої суспільної й наукової праці та щедрі пожертви. Дорогі Жертводавці, ваші щедрі пожертви допомагають нам успішно продовжувати і розвивати наукову, публіцистичну та суспільно--культурну працю. Від кількох років допомагати українській науці і деяким науковцям в Україні, що має особливе позитивне значення у наш час української незалежної держави. Ми допомагаємо, щоб українська наука, яка була довгі, довгі роки ізольована і майже не існувала, зайняла своє належне місце серед вільної науки світу. Це справді широке поле, невідкладної, дуже потрібної праці, яка вимагає наших сільних зусиль. Просимо вас, наші вельмишановні й дорогі жертводавці мати це на увазі і знайти місце у своїх бюджетових плянах для матеріяльної і моральної піддержки Наукового Товариства ім. Шевченка, защо будемо вам все щировдячні. Ще раз щиро дякуємо вам за ваші щирі пожертви.

Якщо у поданому списку жертводавців ми когось поминули, чи може вкрались якісь неточності, то згори просимо вибачення, але водночас просимо про це нас повідомити, щоб ми могли зробити потрібні поправки.
Наша адреса:

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003

УПРАВА НТШ

В ОСТАННІ ДНІ азербайджанські збройні формування активізували воєнні дії проти Нагорного Карабаху. З понеділка, 20-го липня, на вівторок три азербайджанські літаки скинули дев'ять великих бомб на Степанакерт, столицю Нагорного Карабаху. Тривають жорстокі артилерійські обстріли карабахських міст Аскеран і Мартуні, а також села Чартур.

ЗГІДНО З ОПІНІЄЮ спеціялістів римської клініки Джемеллі, Папа Іван Павло II має залишитися у клініці до вівтірка, 28-го липня, або до середи. Лікарі вважають, що під їхнім постійним наглядом одуження відбудеться швидше.

ЗУСТРІЧ

УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ та СТУДЕНТІВ української державної гімназії та десятирічок в минулому і сьогодні,

розпочнеться

в неділю, 16-го серпня 1992 р. в Тернополі

в такому порядку:
- Благодарна Архиєрейська Служба Божа в українській католицькій катедрі о год. 10-ій рано;
- Перша стріча о год., 12-ій,
- БЕНКЕТ о год. 1-ій;
- Початкова Конференція о год. 1-ій по пол. і інші стрічі відбудуться в понеділок і вівторок.

Місце бенкету і конференції буде оголошене під час Служби Божої.

ДО МИЛОЇ ЗУСТРІЧІ!

о. д-р Лев Чайка,
голова студентства 1942 — 1944 р.

В КАЇРІ ВІДБУЛАСЯ зустріч керівників Єгипту і Ізраїля. Після закінчення переговорів ізраїльський прем'єр-міністер Їцак Рабін заявив: „Ми не намагалися досягнути якоїсь певної письмової угоди чи усного домовлення. Метою цієї зустрічі був обмін думками і більш тісне знайомство". Президент Єгипту Госні Мубарак прийняв запрошення Рабіна приїхати до Ізраїля з офіційною візитою. З боку Мубарака це досить сміливий крок, бо в Єгипті діє сильна опозиція його зближенню з Ізраїлем. Як відомо, попередник Мубарака президент Анвар Садат наклав головою за нормалізацію взаємин між Єгиптом і Ізраїлем.

ІНДІЯ І ПАКІСТАН домовилися відновити реґулярну практику двосторонніх переговорів на рівні секретарів міністерств закордонних справ. Під час наступної, призначеної на 17-те серпня, зустрічі в Делі головно буде обговорюватися проблема Кашміру.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Чехії Вацлав Клявс і прем'єр-міністер Словаччини Владімір Мечіяр дійшли до згоди щодо принципів поділу федерації на дві незалежні республіки, чеський уряд обговорив концепцію створення конституції майбутньої Республіки Чехія. Уряд висловився за обрання президента шляхом парляментарного голосування, а не всенародних прямих виборів Вацлав Гавел, який цими днями зрезиґнував з поста президента Чехо-Словаччини, заявив, що не виключає можливости балотуватися на пост президента Чехії, якщо переконається, що має належну підтримку в чеському парляменті.

Вартісний...

(Закінчення зі стор. 2)

Тут в єдності форми і змісту на українському мовному матеріялі відтворено мистецьку дійсність ориґіналу, тобто до особливостей творчої манери Нерво додано і національні особливості творчої манери І. Качуровського.

З творчости Федеріка Ґарсії Льорки (1899—1936) приманливо звучить переклад „Романс про двох прочан". Тут добре відчувається враження ориґіналу, а також і елементи його поетичної форми. Варто тут згадати і переклад поезії „Льоля". Простота думки та чудова поетична зовнішність створюють враження, що цей вірш, як і багато інших, що ввійшли до цієї антології перекладені І. Качуровським ніби „на одному диханні".

Видатна арґентинська поетеса Альфонсіна Сторні (1892—1938), з походження швайцарка була найталановитішою з трьох латиноамериканських поетес (Ґабрієля Містраль і Хуана де Ібарбуру). Вона справжня представниця „жіночої" поезії. Як пише І. Качуровський: „З незначних причин проскрибована в колишньому СРСР і в жодній енциклопедії чи довіднику не фіґурує". „Іду спочити", яку І. Качуровський переклав справді з великим відчуттям змісту й форми:

Забути. Дякую Ах, ще прохання
Як знов задзвонить він по телефоні :
Нехай не докуча — скажи, що вийшла.

Це була остання поезія Альфонсіни, написана напередодні самогубства. Хвора на пістряк поетеса заплила у море й не повернулася...

Хорхе Люїс Борхес (1899—1986) — найвидатніший арґентинський поет, прозаїк і есеїст. Вже в дорослому віці втратив зір. Він же — ерудит, поліглот, писав англійською мовою. Твори його перекладені на більшість світових мов. Його переклади в антології друкуються за дозволом автора.

1968 року я мав щастя бути на його авторському вечорі в Тексас Тек університеті й почути в його власному мистецькому читанні поезію „On His Blindness".

Вже стільки літ над долею моєю
Стоїть затята промениста мла,
Яка всі речі ув одно злива,
Без барв і форм. В саму лише ідею.

Стихійні довгі ночі, як і дні,
Де повно люду, — все це мла, тумани,
В непевно-вірнім світлі, що не тане
Й пантрує на світанку. Так мені

Кортить побачити лице людини,
Збагнути непрочитані книжки
(З них насолода — в дотику руки...)
Високе птаство й місячні години.

Комусь — усесвіт, простір щонайширший,
Мені лише півтемрява та вірші...

Поезія, прочитана еспанською мовою, викликала глибоке враження серед присутніх, а декому на очах дрижали важкі сльозини. Цього вечора я і говорив з поетом. Він знав, до речі про українських літераторів і мистців у Буенос Айресі і був про них високої думки. Я сказав йому, що його вчена поезія, яка тоді, глибоко зареєструвалася в моїй пам'яті, нагадує мені українського неоклясика Миколу Зерова. Він зараз же почав розпитувати мене про нього, про його політичні вияви та про його долю.

З бразилійських поетів в антології маємо три поезії Оляво Біляка (1865—1918), поета парнаського напрямку, якого 1907 року обрано на „принца бразилійських поетів".

Антологія кінчається розділом „З каталанської". Тут маємо поетичну творчість чотирьох авторів: Джозепа Карнера (1884—1970), Джоана Альковера (1854—1926), Томаса Аґільо (1812—1884) і Апела леса Местреса (1854—1936).

Перекладацькою роботою І. Качуровський почав займатися десь наприкінці 60-их років Серед чужих авторів. Знаходимо поетів різних країн: Ґете, Юліюш Словацький, Анна Ахматова, С. Єсенін, Борис Пастернак, Шарль Бодлер, Умберто Саба та інші.. Крім ориґінальної поезії до четвертої збірки лірики І. Качуровського „Свічада вічности" (1990) ввійшли ще переклади з італійської, французької, еспанської, польської, російської та німецької мов. Проте найбільшим його здобутком у цій галузі є переклад „Вибране" Франчески Петрарки.

Підсумовуючи, хочемо сказати, що Ігор Качуровський має чималий творчий доробок як поет і прозаїк. У нього чимало досліджень з літературознавства та поетики. Він також перекладач, який завзято працює, щоб звільнити й унезалежнити українське перекладацтво від російського. У цілому він автор більше, ніж десятка книжок різного жанру. А його „Золота галузка" в стильній обкладинці роботи мистця С. Конашевича — це добре і цінне видання перекладів, в якому він глибоко проник в тканину творів багатьох видатних авторів іберійської та іберoамериканської поезії. Тут він зумів при збереженні форми і змісту ориґіналу донести до читача їх поетичну вартість. Тим він зробив вартісний внесок у фонд української перекладацької літератури.

Книжка І. Качуровського „Золота галузка" може правити за дуже цінний посібник для наших університетів, у яких вивчатиметься літератури еспаномовних країн. Із цього погляду вона не може не викликати найжвавішого інтересу з боку численного загону викладачів-філологів та вчителів-словесників.

Збори Відділу УАКРади в Дітройті

Більшість членів нової Управи (сидять, зліва): д-р Ярослав Березовський, мґр Володимир Баран (голова президії), Зенон Василькевич, Рома Дигдало, інж. Богдан Петріна; другий ряд (зліва): інж. Степан Білий, Ярослав Базюк, Михайло Березовський, Роман Лазарчук, Дмитро Федорко, Осип Бігун; третій ряд: Микола Татарин, Павло Герман, Володимир Раковський (член Відділу), Йосип Постоловський, Мирон Хрін.

У п'ятницю, 5-го червня, в домівці СУА у місті Воррені, Мишиґен, завершено однорічну діяльність Відділу Української Американської Координаційної Ради звітуваннями окремих референтів управи, голови Відділу і голови контрольної комісії.

Цей перший рік, уже за української самостійної держави, вся діяльність управи була зосереджена і звернута на допомогу розбудови України.

Збори відкрив голова Відділу Зенон Василькевич. Покликано президію зборів: на голову — голову Українського Культурно-Громадського Клюбу і головного редактора „Дітройтських Новин" м-ґра Володимира Барана, а на секретаря — Михайла Березовського.

Протокол з минулорічних загальних зборів подав д-р Ярослав Березовський. У протоколі були охоплені усі аспекти діяльности окремих референтів, голови та цілої управи. У загальному, вся заслуга належить українській громаді, яка завжди приходила назустріч і поклик УАКРади.

Голова Відділу документально представив зборам діяльність управи, висловлюючи при тому належну подяку усім референтам і цілій управі, яка з посвятою виконувала свої обов'язки, осяяна вже не мрією, але дійсністю постання української держави.

У цьому році відбуто ряд імпрез, окремі — разом з управою товариства прихильників Руху, Культурним Громадським Клюбом і з редакцією „Українських Вістей". Останньою імпрезою — 29-го травня — у цій каденції була всегромадська зустріч з депутатом Верховної Ради України М. Горинем, і цю зустріч влаштували спільно УАКРада, УККА та Товариство Руху.

Належна співпраця була з головою Відділу УККА мґром Борисом Потапенком. У звітному році, продовжувава голова, заходами УАКРади урочисто відзначено свято державности 22-го січня. Уже в цій каденції відділи УАКРади і УККА плянують відзначити свято державности уже самостійної і незалежної української держави, яке громада метрополії Дітройту відбуде 23—24-го серпня ц. р.

Крім співпраці з українськими організаціями, товариствами і церквами, ми співпрацювали з польською і жидівською Конференцією і відбули одну корисну для українців спільну імпрезу.

З каси нашого Відділу видано певну суму грошей на пам'ятник Т. Шевченкові у Львові, які при нагоді повезла туди д-р Марія Балтарович. На закінчення свого звіту голова додав, що він як член Екзекутиви УАК Ради брав участь у її нарадах та похвально висловився про те, що президент УАКРади Уляна Дячук тримає належно „віжки" у своїх руках. Те саме додав також заступник голови управи і член Крайової Ради д-р Я. Березовський.

У дальших звітуваннях секретар протоколів Михайло Березовський подав, що у цьому звітньому році відбуто 11 засідань управи, і два неформальні. Написав 11 протоколів і вислав 286 поштових карток як повідомлення на засідання управи.

До чергового звіту голова президії зборів попросив довголітнього касира Йосифа Постоловського. Звіт був цікавий тим, що крім великої діяльности, яка вимагала значних розходів, при вмілій маніпуляції грішми і при зведенні всіх рахунків, наш касир прийшов на загальні збори з касовим сальдом 10,369 дол. Заслуга, як висловився д-р Я. Березовський, в цьому — референтів Постоловського і Федорка. Останній підготовляв належний „ґрунт", а касир усіми фондами належно завідував.

Потім виступив зі звітом фінансовий референт і референт громадського фонду Дмитро Федорко. У цьому звітному році зібрано і вислано до централі УАКРади 1,560 дол., а на діяльність СКВУ вислід збірок був 1,955 дол. і цю суму переслано до громадської надбудови СКВУ.

На день загальних зборів зібрано на УАКРаду 310 дол. і на СКВУ 250 дол. Д. Федорко і Й. Постоловський висловили подяку усім тим, які брали участь у різних збіркових акціях та імпрезах, особливо Ярославові Базюкові, Лесі Місіонґ та ін. На окрему увагу заслуговує Леся Місіонґ, яка зібрала на СКВУ 810 дол.

Останнім із членів управи звітував секретар листів Роман Лазурчук. У звітному році він оформляв листи до громади у справі народного фонду, різні летючки і афіші, підтримував кореспонденцію з нашими надбудовами УАКРадою і СКВУ, місцевими організаціями, церквами тощо, дописував до „Свободи".

Після звітів управи до звіту приступила контрольна комісія, і в заступстві голови інж. Богдана Петріни (який був на залі зборів) звіт подав її член Павло Герман. Напередодні зборів, заявив П. Герман, зроблено перевірку фінансової референтури, громадського фонду та каси Відділу і ствердженo, що всю документацію знайдено в упорядкованому стані, а діловодство ведено згідно з правилами. У банковій книжці знайдено похвальне сальдо 10,369.65 дол. На підставі усього контрольна комісія висловила Федоркові і Постоловському особливе признання, а присутні на залі зборів нагородили їх рясними оплесками.

Голова контрольної комісії інж. Петріна висловив похвальне признання секретареві протоколів за належне насвітлення у них діяльності управи та Відділу.

У дискусії над звітами інж. Степан Білий у формі признання додав, що тільки на загальних зборах, уся сумарність доказує, яку колосальну роботу проробила у звітному році управа і виявилось, яка конечність існування Української Американської Координаційної Ради. У дискусії над звітами голова Відділу З. Василькевич привітав референта зовнішніх зв'язків і допомоги новоприбулим з України Мирона Хріна, який після шестимісячного перебування на Україні повернувся назад до діяльности у Відділі. Голова додав, що хоч ми не маємо будинків та, може, не маємо стільки грошей, все таки, стоячи на демократичних засадах як на варті, велика українська громада метрополії Дітройту нас всеціло підтримує. У дискусії над звітами з конструктивними думками виступили ще інж. Петріна, д-р Я. Березовський та ін.

На підставі багатогранної і корисної праці управи контрольна комісія поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі. Внесок цей учасники зборів апробували оплесками.

Потім голова президії попросив номінаційну комісію до звіту. Голова комісії мґр Рома Дигдало подала склад управи на біжучий рік.

Переобраний голова Відділу Зенон Василькевич подякував за вибір і довір'я цілому складові управи і контрольної комісії та на „старт" із пляну праці подав до відома, що першою (розвагового характеру) імпрезою буде річний „пікнік" Відділу.

На черзі Відділи УАКРади і УККА з цілою українською громадою разом відзначать свято державности України 23—24-го серпня ц. р.

Після закінчення зборів пані з управи попросили присутніх на солодке і каву, а голова Відділу попросив управу залишитися до спільної знимки.

Михайло Березовський

На крилах сопілкової мрії

Коли поринаєш у світ мистецтва, тоді здається, що за плечима ростуть крила такі сильні й такі могутні, що лихо не лихо й біда не біда — ти летиш, підносишся аж до найвищого, туди, де панує злагода й любов, де в свої обійми ніжні, але сильні пригортає прекрасне.

Хтось з геніальних сказав, що для щастя людині треба дуже багато і разом з тим дуже мало. Ще раз в цьому могла переконатися, коли погодилася піти на концерт Львівського молодіжного фолкльорного ансамблю „Обереги". Чудово продумана і цікаво підібрана програма зворушила наші серця, наповнила наші душі теплом рідного й дорогого, що принесли через океан ці молоді орфеї. Кажуть, що музика — це мова струн серця. Вона витончена, багатогранна, виплекана на найтонших порухах людської душі. Слухаючи „Обереги", поринаєш у світ мрій та роздумів над усім тим, що дороге людині: родинним затишком, взаємним вирозумінням, почуттям любові до віковічних традицій, які засвоюються з дитячих літ. Вже видно так нам, українцям, дано від Бога — ми дуже родинні, можливо через те й не пропали у чужині, не „розчинилися", не затерлися посеред інших народів (хоча чужина взяла свою данину), а навпаки, продовжуємо бути собою, з нашою культурою, духовною традицією.

Зоряні цимбали, плакучі скрипки, гугнявий контрас, безжурний баян, задумані кобза й бандура, гучний бубен і ота чарівна й голосиста сопілка. Вона заполонила душу своїм дивним співом, понесла у наш дивокрай, туди, де смереки з вітром говорять, де найцілющіші води, яких лише варто напитися, щоб серце співало. Карпати, Карпати, хіба може хтось вас забути або не любити, коли тільки спомин про вас запалює у серці вогник надії, що є десь те місце на цій безмежній землі, є ті обереги—добрі опікуни й щирі хоронителі, що міцно, мов коріння дерева, тримають нас при наших традиціях. А сопілка вигравала, заманювала все далі й далі, кликала своїм калиновим голосом до далекої, але й близької України, ніби оповідала про себе. Справді від Бога має прийти талант, щоб на шматочку дерева так заворожити людину, полонити її серце й душу, відволікати від усяких щоденних думок. Все покидаєш на плин часу, коли слухаєш гру учасника ансамблю „Обереги" Андрія Підківки.

Він ще дуже молоденький, всього 21 весна минула з того часу, як в родині Івана й Володимири Підківки народився первісток. Ще ніби й недавно колискових мама співала, а жартівливих пісень навчав батько. „Ціла батькова родина дуже співоча, не відбувалося у них жодної зустрічі без пісні. Та й назагал вплив батька був і є й далі на мій життєвий вибір", — розповів Андрій, коли ми запізналися особисто. Значить, наявний цей правдивий зв'язок поколінь, що між дітьми і батьками існують доброприятельські відносини. Це тішить і дозволяє сподіватися, що гідну зміну для України виховує старше покоління.

Наша розмова відбувається у затишній домівці. „Як почуваєшся в Америці, подобається чи ні?" — запитую у нашого гостя. „Та я й не почуваюся, що далеко від дому — всюди українська мова, люди щирі й привітні, а тут, — вказує очима Андрій, — так як в кожній нашій хаті". Його карі очі радісно поблискують, від них віє теплом любові до усього українського. Це відчуваєш, коли розмовляєш з ним про те, що спонукало його розкрити чарівний світ сопілки. Адже вона простенька, без будь яких претенсій — гладенько обстругана гілочка дерева з десятьма дірками. Хто з нас в дитинстві не майстрував власноручно цей нехитрий народний інструмент, і не випискував до болю у вухах простеньких мелодій?

Андрій загадково всміхається, кладучи на стіл своїх вірних супутниць. Кладе обережно, наче були б з кришталю чи найтоншої порцеляни. „Ці сопілки бойківські" — демонструє мелодію музика. „А котра правдива гуцульська?" — не терпиться мені. Моє запитання не даремне, бо хлопці з ансамблю „Обереги" хоч з міста Лева, проте одягнені в гуцульський стрій, а в репертуарі переважають гуцульські мелодії, тому й зацікавило поглянути на чарівну сопілочку, з якою народжуються кожен правдивий гуцул.

Важко уявити, що сопілкова родина така велика — тут і зозулька (трапилася прикрість: під час турне в дорозі розбилася, але вмілі Андрієві руки склеїли — так як нова, головне, що звуку не втратила), різні за звучанням: бойківська пищавка, гуцульські — флояра, фрілка, дримба; флейта і ще один інструмент, якого я аж ніяк не сподівалася побачити у його колекції — молдавський народний інструмент най (пенфлут). Він чудово опанував інструментом — цей юний український Зем Фір...

Але Андрійко вірний своїй сопілці вже понад 14 років, це його душа. Вони розуміють один одного, вони віддані один одному. Мабуть, нема дня, щоб не були разом. Вона й вплинула на вибір студій. Сопілка, з давніх-давен народний інструмент, з незрозумілих мотивів була поза увагою професійних музикантів. На пальцях рук можна перерахувати сьогодні тих професійних людей, що знають таємниці сопілкової душі. Андрій пожвавлюється і з особливим теплом оповідає про талановитих своїх учителів, наших земляків, які опанували грою на сопілці, зокрема з вдячністю згадує композитора Мирослава Корчинського, завдяки якому відродилася і, можна сподіватися, міцно стала на ноги сопілкова школа. Батьковими стопами пішли діти. Родина Корчинських заснувала сопілковий квінтет, нині такий улюблений в кожному куточку України та й далеко за її межами. Можливо, завітають й до нас на гастролі.

...І вже, окрилений, розповідає, що завдяки спільним заходам професора консерваторії Василя Герасименка і Мирослава Корчинського у Львівській консерваторії відкрилася кафедра українських духових інструментів, серед перших студентів якої став Андрій Підківка. Навчається паралельно на двох кафедрах: класичної флейти та вище згаданій.

Україна оновлюється ще й через мистецтво, люди відроджують правдиві духовні цінності. Радісно на душі, що до нас повертається сопілка — несправедливо забута, або, більш ймовірно, — заборонена: „націоналізмом тягнуло". За будь-яку ціну хотіли занедбати, аби десь затерлася, знищилася. Та десь самотужки, потихенько, потаємно вчилися отакі хлопчаки пізнавати сопілковий чар і тепер, окрилені сопілковою мрією, звеселили наші серця красою народної пісні, виплели дивну мережку, сопілковий міст аж через океан.

Колись в Україні діяв славний козацький отаман Іван Підкова — гроза для ворогів, бо тоді був час жорстокий. Нині Україна визволилася від гніту і добросусідство треба здобувати мирним шляхом — через силу мистецтва. Хто зна, можливо з тих перших і буде Андрій Підківка.

Багато оповідав Андрій Підківка про свою улюбленицю-сопілку, навіть поділився знанням, з якого дерева найкраще майструвати цей незвичайний інструмент: грушка, явір, махонь, а мені чомусь здавалося, що його сопілка народилася з калинової гілки, бо калиновими устами до нас промовляє Україна—ненька.

З 17-го до 19-го липня ц. р на оселі Українського Братського Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й., проходив Фестиваль Молоді, у програмі якого брав участь і ансамбль зі Львова — „Обереги". Відбулася ще одна зустріч з прекрасним. Нас замилували чарівним співом та музикою молоді віртуози та полонила запальна пісня чудового сопілкаря Андрія Підківки.

Оксана Сновидович-Мазяр

ШИРОКО ВІДОМА ФІРМА Дженерал Електрік, яку американський Уряд звинуватив у чотирикратному кримінальному злочинстві, визнала свою провину та погодилася заплатити 69 міл. дол. кари. Згадану фірму звинувачено за ролю, яку вона відіграла у викритому скандалі продажу джетових моторів Ізраїлеві, при допомозі ізраїльського генерала летунства Рамі Дотана.

АВТОР СТАТТІ — МИРОСЛАВ СЕМЧИШИН

У „Свободі" 11-го липня ц.р. була надрукована стаття „Українсько-американська економічна конференція в Чикаґо". Автором її є наш постійний дописувач Мирослав Семчишин. — Ред.

К. Морозов...

(Закінчення зі стор. 1)

ційне право служити своєму народові та захищати землю своїх батьків. Фльота базується на землі України, забезпечена державою та фінансується з її бюджету. Виходячи з цього, Україна розглядає питання про фльоту на основі постанови ВР про цілісність, неподільність, недоторканість її території, законодавства України про державну власність, виходячи з інтересів обороноздатности держави.

Міністерство оборони України заявляє рішучий протест проти дій командування ЧФ і вимагає негайно припинити протиправні дії щодо громадян України, які проходять військову службу у своїй державі. Державна делеґація України на переговорах з питання ЧФ запропонувала головні напрямки вирішення проблеми, метою яких є окреме базування фльоти України і Росії на їх територіях. Російська сторона не погоджується на це, і тим самим заводить переговори у глухий кут. У цих умовах серед особового складу фльоти зростає невдоволення переговорами, з'являються сумніви в можливості вирішити проблему політичним шляхом. „Ми готові на компроміси, готові проявити добру волю, але ділити Україну — ніколи. Вона неподільна і недоторкана", — так закінчується заява міністра оборони К. Морозова.

Для розслідування інциденту до Одеси прибули: командуючий військово-морських сил України контр-адмірал Борис Кожин, заступник командуючого Чорноморської фльоти контр-адмірал Володимир Ларіонов, генеральний прокурор України та інші офіційні особи. В наслідок переговорів, домовилися залишити корабель в Одесі, а слідство продовжити.

Борис Кожин заявив, що ніяких підбурювальних чи організаційних дій з боку військово-морських сил України не було. В цьому й не було потреби, оскільки корабель і раніше був приписаний до військово-морських сил Уклраїни, а 70 відсотків його особового складу присягнули Україні. Після консультації з прокурором, Б. Кожин зазначив, що протиправних дій, які б могли кваліфікуватися як кримінальний злочин, у цій акції нема. Учасники несанкціонованого переходу будуть покарані адміністративно.

Командир корабля капітан-лейтенант Сергій Настенко заявив, що відповідальність залоги корабля за цей вчинок бере на себе.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТЕФАНІЯ СЛЮСАР член УНС Відд. 158-го Т-ва ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, Н.Й. померла на 85-му році життя. Нар. 1905 року в Ярославі, Україна. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку приятелів і дальшу родину. Похорон відбувся 18-го жовтня 1991 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа